

REDACȚIUNEA,
 Administrațiunea și Tipografia
 Brașov, piața mare nr. 30.
 Scrisori nefrancate nu se
 primesc.
 Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
 se primesc la Administrațiune în
 Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
 în Viena: la M. Dukas Nachr.,
 Nux. Augenthaler & Emerie Les-
 ner, Heinrich Schalek, A. Op-
 polik Nachr., Anton Oppelk
 în Budapesta la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Iulia
 Leopold (VII Erzsebet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garmond pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pub-
 licări mai dese după tarifa
 și învoială. — **RECLAME** pe
 pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVIII.

„GAZETA” iese în de-gare și
 Abonamente pentru Austro-Ungaria
 Pe un an 24 cor., pe șese luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 M-rii de Duminică 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șese
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 M-rii de Duminică 8 fr. pe an.
 Se primumeră la toate ofi-
 ciele postale din țară și din
 afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30. etagiu
 I. Pe un an 20 cor., pe șese
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șese luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. Un esem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 70.

Brașov, Luni-Marți 29 Martie (11 Aprilie).

1905.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI”.

Cu 1 Aprilie st. v. 1905

se deschide nou abonament, la care invităm
 pe toți amicii și priijitorii fôiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24
 corône, pe șese luni 12 corône, pe trei luni
 6 corône, pe o lună 2 corône.

Pentru România și străinătate: Pe un
 an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei
 luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se poate face mai ușor
 prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Note marcante ale țilei.

O nota marcantă a țilei în ce
 privește crisa ungară este mărturi-
 sarea, ce o face Francisc Kossuth
 într'un articol al său, publicat
 în organul oficial independist, că
 există pericolul ca să urmeze un gu-
 vern al minorității și extraparlamentar;
 ba mai mult, ca să se reintôrca
 chiar absolutismul. Nu putem sci
 întrucât Kossuth consideră pericolul
 acesta ca real și iminent, ori că de
 aceea îl accentuează așa de tare ca
 să se potă apela la partidul liberal să
 se disolve, să renunțe de bună voie
 de a mai fi un factor politic și să
 înceteze odată pentru tot-déuna de
 a sprijini puterea regală, care de-
 negă în continuu recunoșcerea drep-
 turilor și aspirațiunilor „națiunei”.

Cuvinte fôrte aspre acestea în-
 trebuințate de șeful actual al coali-
 ționei opoziționale atât față cu par-
 tidul liberal tiszais, cât mai ales
 față cu domnitorul, cu privire la
 care însuși constată, că a conces-
 tote Maghiarilor în afară numai de
 limba de comandă maghiară. Lim-
 bagiul e dér cât se pôte de încređut
 și necruțator, este un limbagiu, care
 nu mai corêspunde asigurărilor lui
 Kossuth, că el nu s'ar numera între
 cei cari dic: ori tot, ori nimic.

Ori dora nu însemnă un *aut-aut*,
 când Kossuth, vorbind cu dispreț de
 rezistența Vienei și de uneltele ei,
 cere dela „națiune” ca prin mani-
 festarea sentimentelor ei naționale
 să radă de pe arena politică pe
 aceia, cari conturbă „unanimitatea
 rezistenței naționale”?

Deși nu ne indoim, că Maghia-
 rii din partidul liberal au aceleași
 aspirațiuni finale ca cei din opoziție,
 totuși nu credem, că apelul lui Kos-
 suth va câștiga pe mulți dintre ei.
 Contele Tisza a sciut să-i țină până
 acuma laolaltă, dér numai prin
 aceea, că le-a sugerat părerea și cre-
 dința, că ei rămânând credincioși
 stégului partidului liberal au de îm-
 plinit o chemare deosebită tocmai
 în direcția apărării intereselor na-
 ționale și că deci nu numai regele

dér și patria așteptă încă dela ei
 mari și extra-ordinare servicii.

E fôrte caracteristic, și acesta
 este a doua notă marcantă a țilei,
 că Tisza declară la ori-ce ocaziune,
 că dorința lui cea mai mare este să
 se potă forma un guvern al coali-
 ției și ca el să se potă retrage cât
 mai curând, ér pe ômenii lui îi pune
 să trîmbite *urbi et orbi*, că el, Tisza,
 e stăpânit de temerea, ca nucumva
 după densusul să urmeze absolutismul
 și astfel să cadă odiul asupra lui și
 a partidului său, că au adus după ei
 sistemul absolutist.

Una din foile cele mai adicte
 șefului liberalilor a găsit, ori a cău-
 tat privilegiul de a pune în suspțiune
 pe bar. Banffy, că el ar avé planuri,
 ce s'ar opune diametral nisuițelor
 manifestate până acuma de opozi-
 ționea coalisată, Banffy ar fi gata
 să încerce formarea unei majorități
 din partidele și fracțiunile ce stau
 pe basa pactului dela 1867. Cu a-
 cestă majoritate Banffy ar face să
 se voteze, ce ar fi de votat mai grab-
 nic și după un scurt timp ar face nouă
 alegeri, după cum știe el, pe sprin-
 cenă. De nu-i va succede cu tote a-
 ceste să restabilească cel puțin apa-
 rința de parlamentarism, el va fi
 gata să inaugureze și regimul abso-
 lutist.

E remarcabil, că lumea deja de
 mult îl ține capabil pe Banffy de a
 se pune în fruntea unui regim abso-
 lutist. Decă el ađi într'adevăr umblă
 cu ast-fel de gânduri, se va puté
 vedé în curând. De-ocamdată mo-
 mentele, ce le-am atins mai sus, ilus-
 trază destul de viu caracterul acut
 și cu totul extra-ordinar al situa-
 ționei.

Din camerele române. În ședința de
 Vineri a camerei s'au votat mai multe
 proiecte de legi. Se votează în bloc proiec-
 tul de lege pentru înființarea unei taxe
 pe vin cu 67 voturi albe contra 8 negre.
 Se votează cu 73 voturi albe contra 1
 crearea unui fond de rezervă pe séma minis-
 teriului de finanțe. Se votează cu 60 voturi
 pentru contra 10 proiectul de lege al d-lui
 Al. Bădărău, ministru justiției, prin care
 se reînființază trei locuri de procuror pe
 lângă Curțile de Apel din Iași, Galați și
 Craiova. Se adoptă proiectul de lege pen-
 tru înlocuirea monedei de aramă cu mo-
 nedă de nikel, cu 64 voturi, contra 4. D-l
 Take Ionescu a propus amendamentul,
 care a fost primit, ca nouele monede de
 nikel să fie obligatoriu găurite. Se votează
 cu 63 voturi reducerea cu jumătate la sută
 a taxei pentru porumbul importat său
 care va fi nevoie a se mai importa. Ase-
 menea se adoptă cu 65 bile albe contra 3
 negre, proiectul de lege pentru modifica-
 rea taxei asupra orezului. Se primesc cu
 65 voturi contra 2, proiectul de lege pen-
 tru modificarea unor articole din legea
 pentru organizarea Băncilor populare. Ca-
 mera ia vacanță până Marți.

Toastele din Neapol. O parte a pressei
 italiene face comentarii caracteristice toas-
 telor ce s'au ținut în Neapol de cătră îm-
 pèratul Wilhelm și regele Victor Emanuel.
 „Mattino” din Neapole scrie, că a bătut
 la ochi faptul, că numai împèratul Wil-

helm a făcut amintire de tripla alianță,
 pe când regele Italiei s'a mărginit a vorbi
 despre *doi aliați* (Germania și Italia), ér
 nu despre trei (și Austro-Ungaria). —

Crisa ungară.

De când Maj. Sa monarchul a plecat
 din Budapesta, nu s'a mai făcut nici un pas
 spre rezolvarea crisei. De atunci domnesce
 o adencă tăcere, ca și când tote ar fi în
 cea mai bună rânduială. Asupra crisei se
 vorbește și se discută însă cu atât mai
 mult în articole de ziare.

Dieta a ales în ședința de Sâmbătă
 comisiunea însărcinată cu redactarea *pro-
 iectului de adresă cătră corônă*. Din par-
 tidul liberal n'a primit nimeni să fie ales
 în această comisiune. Comisiunea s'a con-
 stituit încă Sâmbătă, alegându-și de pre-
 ședinte pe br. Banffy, ér raportor pe con-
 tele Teodor Bathhyany.

Contele Apponyi a pregătit un ante-
 proiect de adresă. Redactarea lui însă nu
 este definitivă și se vor face modificări în
 singuratecele puncte, pentru-ca să potă fi
 primit de tote partidele opoziționale și de
 grupul disidenților.

Proiectul va atinge două cestiuni în-
 semnate: cestiunea *armatei* și cestiunea
politice economice. Se dice că *pretensiunile
 militare* sunt formulate în proiectul con-
 telui Apponyi așa, încât Wlassics a de-
 clarat, că le va primi și grupul disiden-
 ților.

Comisiunea va ține prima ședință
 meritorică ađi, Luni, și se crede că cel
 mult în 2—3 țile își va încheia problema.
 Proiectul redactat gata va fi prezentat
 apoi dieiei spre dezbateri, ceea-ce se crede
 că se va puté întâmpla în ședința de
 Joi său Vineri. Decă însă proiectul de
 adresă nu va fi pregătit până Miercuri,
 dezbateri lui se va începe numai după
 vacanța de Pasci.

Francisc Kossuth a publicat în re-
 vista engleză „National Review” un articol
 interesant despre crisa. »Pretensiunile
 noastre — dice Kossuth — în afacerea
 limbei de comandă sunt fôrte moderate (!)
 Am pretins, ca maiorul și ofițerii subalterni
 să dea comanda în *limba maghiară*, ér
 dela maior în sus comanda pôte să rē-
 mână și cea *germană*. Acesta n'ar fi stri-
 cat unității armatei, fiind-că în organizația
 de ađi unitatea este batalionul și limba
 de comandă ar fi fost maghiară numai în
 batalion».

Êtă ce mai spune Kossuth: »Deak,
 pe care-l numesc *îmțeleptul*, este o pildă a
 greșelei omenesci. El a cređut, că liber-
 tatea în Ungaria și Austria va fi o legă-
 tură între aceste state și că libertatea va
 fi chezașia cea mai sigură în contra tiră-
 niei împèrătesci. Din nenorocire însă po-
 porele libere ale Austriei urêsc poporul lib-
 er al Ungariei (pe Maghiari adevăci), și pe
 când în trecut împèrații au fost singurii
 noștri inimiți, pe atunci se pôte că ađi în
 Austria singur împèratul este amicul Un-
 gariei.»

În „Budapest” de eri Francisc Kos-
 suth a publicat un alt articol interesant,
 din care resumăm următoarele:

Kossuth spune, că lucrurile, în ce
 privește crisa, stau ađi tot acolo unde au
 stat înainte cu două luni. Cu privire la
cestiunile interne li-s'a dat atunci *mână
 liberă*, ér cu privire la atacurile economice

și comerciale coaliției i-s'a spus să re-
 solve aceste afaceri cu Austriacii. Aceștia
 însă au îngreunat un compromis favorabil
 prin dușmănia lor față de Maghiari. În ce
 privește *comanda maghiară* există și ađi
 cel mai hotărît *refus al monarchului*. Acest
 refus există de mai mult de o sută de ani.
 Situația e de așa, încât trebuie să ducem
 la sfârșit lupta cea mare impusă de îm-
 prejurări. »Națiunea pôte să-și sporêscă în
 mod însemnat raportul forțelor ei, *decă
 s'ar disolva ael partid* și ar înceta să
 existe ca factor politic, care sprijinesce
*puterea regală ce negă încă aspirațiunile
 națiunei*. Pericolul unui guvern al mino-
 rității și al guvernării estra-parlamentare,
 ca și pericolul reînvierei absolutismului, ar
 fi de tot disparent, decă nu s'ar afla în
 această țără un Maghiar, care ar fi aplecat
 să devină și cea din urmă uneltă a resis-
 tenței vienezesc...

„Viitorul popórelor în Ungaria”.

D-l D. Draghicescu publică în numé-
 rul din Aprilie al frunțasei reviste engleze
 „Contemporary Review” un articol merit
 a lumina publicul engles asupra situației
 politice din Ungaria, țără pe care contele
 Apponyi o prezentase de curând, tot într'o
 revistă englesescă ca fiind locuită de o na-
 țion care în timpul secolelor a devenit
 omogenă.

Printr'o împrejurare neexplicabilă ți-
 arul »Budapesti Hirrap» după care dăm
 mai jos în traducere acest articol, îl face
 pe d-l Drăghicescu profesor universitar în
 Budapesta.

După informațiunile noastre d-l Dră-
 ghicescu a făcut nu de mult doctoratul în
 sciințele de stat din Berlin, după ce mai
 nainte făcuse doctoratul din aceleași stu-
 dii la Paris și la Londra. Autorul numi-
 tului articol nu este decî influințat de
 concepția vieneză Luegeriană, cum pre-
 tinde în comentarul său »Bp. H.», ci este
 un tînăr savant, care și-a ales de obiect
 studiul sciințelor etnico-politice și de stat
 și își utilizează acum cunoscințele pentru
 lămurirea opiniunii publice englese, pe
 care o monopolizase d'al de Kossuth, Ap-
 ponyi, Vámbéry, Schrubsole.

Ne mirăm numai, că presa maghiară
 în frunte cu »B.p. H.» țipă ca din gura
 șerpelui, când aude o opinie contrară,
 și adușmeacă cine știe ce influențe mari,
 cari au putut să determine pe o re-
 vistă atât de frunțase să dea loc arti-
 colului lui Drăghicescu, — ér în numărul
 său cel mai recent unde se rectifică scirea
 despre d-l Drăghicescu, spunându-se că e
 profesor la universitatea din Bucuresci —
 numitul țiar merge până a scrie următo-
 rele rënduri:

»După cum ne scrie corespondentul
 nostru din Londra, Drăghicescu este pro-
 fesor universitar în Bucuresci și tot-odată
 își exprimă dorința, ca *ambasadorul aus-
 tro-ungar acreditat în Bucuresci să se în-
 terezeze de scriitorul articolului* și să pună în
 cunoscință în mod amical pe guvernul
 României, care se află cu noi în bune ra-
 porturi despre „calomniile infame” pe cari
 le debiteză un profesor al universității din
 Bucuresci despre Maghiari”.

Êtă acum conținutul numelui arti-
 col în traducere după »Budapesti Hirrap»,
 împreună cu introducerea făcută de ace-
 lași țiar:

»Sub titlul acesta — dice »Bp. H.» —
 „Contemporary Review”, revistă frunțasă

englezescă menită pentru a servi scopuri bisericesti, în numărul său din Aprilie publică un articol maghiarofag, și încă un atare articol, care abia își are pârchea în presa englezescă. În tabla de materii a revistei este arătat D. Drăghicescu, profesor universitar din Budapesta, ca autor. Ei bine, un profesor cu acest nume nu există în Ungaria. Nu se poate crede că redactorul unei reviste cu autoritate internațională se potă fi tras așa caraghios pe sfărâ. Este cert așa-dér, că articolul n'a putut să intre în revista englezescă decât în urma vr'unei recomandări foarte distinse. Nu scim, ci bănuim numai, că articolul servește scopuri foarte actuale politice și că n'a fost scris de un Român, cel puțin nu de Român din Ungaria. Acum se vedem ce spune autorul, care minte, că ar fi profesor universitar în Budapesta:

El începe cu aceea, că isbândile Maghiarilor storse de la Francisc Iosif I în privința limbii și emblemelor armatei, sunt de mare importanță pentru naționalitățile din Ungaria.

Patrioții maghiari nu fac secret, că această isbândă au de gând să o utilizeze spre anihilarea naționalităților. Er acum Berzeviczy a prezentat camerei un proiect de lege îndreptat contra școlilor primare ale naționalităților, care are ca țintă a aplica o lovitură mortală limbii acestor naționalități.

Autorul atrage atențiunea Europei și cu deosebire a națiunii engleze asupra cestiunii de viață și de moarte a naționalităților din Ungaria și acesta cu atât mai vârtos, cu cât patrioții din Budapesta acum vr'u să-și concoroneze munca destructivă, și cu cât contele Albert Apponyi a desfășurat în mod fals în colonele revistei „Monthly Review” că poporele Ungariei în urma evoluției seculare au fost asimilate într-o națiune omogenă de nouă-spre-zece milioane de suflete.

Faimosul constituționalism liberal maghiar îl prezintă ca pe un sistem politic grozav de nedrept. Acest constituționalism este menit a asigura dominațiunea a 8 milioane de Maghiari asupra a 11 milioane de Nemaghiari. Adevăratul lui spirit este asuprirea și tirania: anihilarea naționalităților nemaghiare.

Uniunea Ardealului a fost un fapt de violență. Maghiarii dic, că uniunea această a decretat-o poporul din liberă voință la 1865 în Clușiu. (Clușiu și Blășiul îl numesc consecuent Clușiu și Blășiul, și nu Kolozsvár și Balázsfalva). Adevărul este, că în dieta din Clușiu n'au fost decât conți, baroni și nobili maghiari, ale căror privilegii există în Ardeal până în ziua de astăzi. Concepția maghiară consideră pe nobilii ca națiune. Nu numai că n'au întreat poporul în cestiunea uniunii, dér au suprimat și plângerea lui justă și aspirația la autonomie și libertate, exprimată în adunarea cea mare de la 1848 când s'au strâns 40.000 țărani la Blășiul. Ast-fel s'a aranjat dominația maghiară în Ardeal cu sprijinul împăratului. Împăratul și-a uitat de loialitatea Românilor, cari s'au luptat pentru el contra Maghiarilor, cari l'au detronat. De la distrugerea violentă a autonomiei Ardealului, Maghiarii se portă cu Ardealul ca cu o provincie cucerită și regimul acesta l'au extins și asupra celorlalte popore.

După acestea trece la arondarea nedreptă a cercurilor electorale și repetă plângerile ațîțitoare: Că poporul român nu e reprezentat în parlament, alegătorii români sunt împușcați de jandarmi decât votează după conștiința lor, și mânați cu patul puscii la urnă când vr'u să rămână pasivi. Relevază asuprirea Românilor pe terenul instrucțiunii și al întrunirilor. Presa naționalităților este cu desăvîrșire oprimată. Relevază procesul memorandumului, în care jurații au fost numai șovinisti maghiari și care n'a fost decât un asasinat justițiar; partidele interesate au ținut judecată asupra dușmanilor lor. Etă din ce trăsături se compune evoluția secolelor, despre care vorbește Apponyi.

Despre limba maghiară vorbește cu mare ură. »Este greu de a descrie ce impresie plăcută produce limba maghiară cu vorbele ei aspre și monotone asupra urechilor unui Român s'eu alt om civilizat... Maghiarii se întrec pe sine înșiși în sfortarea de a-și octroia limba lor inferioară și absurdă asupra unor popore, a căror limbă este mai înaintată, de o origine superioară și armonioasă. Citéză pe Wells, care a prognosticat stingerea limbii maghiare. Căci limba maghiară este în totă Europa cea mai s'ercă și care are cele mai puține calități interne, cari i-ar pute garanta existența.

Ôre inteligența și mentalitatea maghiară este în armonie cu evoluția actuală a civilizațiunii europene? Nu! Spiritul maghiar cu cavalerismul și donchișotismul său, este medieval. Civilizațiunea modernă

este evoluția pacinică, liberă, umană și democratică. Din acestea Maghiarul n'are nimic. Trăsătura lui principală este pornirea feudală și ținerea de sclavi. Justiția încă e stăpânită de acest spirit. În fața acestui popor a apela la lege și dreptate este echivalent cu crima, pe care o pedepesc cu temniță. Dovadă procesul memorandumului.

Știința maghiară e mincinosă. Nu este adevărat, că ei ar fi ap'erat Europa împotriva Turcilor. Meritul Românilor, S'erbilor, al poporelor slavo-latine, este tot atât de mare pe acest teren ca și al Maghiarilor. În timpul modern nu-și pot mulțumi ajungerea la putere decât faptului, că Napoleonii au slăbit domnia Habsburgilor.

Pe terenul economic Maghiarul puțină ispravă face. Budapesta au desvolat-o în oraș strălucit în stil american, orașele provinciale însă sunt miserabile. În Budapesta luxul caselor se mulțumesc banilor jidovesci. Mai mult de jumătate din capitalul maghiar se află în mâni jidovesci. După Elisée Reclus Budapesta este orașul cel mai jidovesc. Dér ôre se maghiarizează jidovii? Pe din afară da, fiind-că sunt s'ireți. În realitate nu. Le cunoșcem caracterul cosmopolit. Limba lor este cea nemțescă. Dovadă, că presa nemțescă din Ungaria este în mâni lor. Viitorul economic în Ungaria este al jidovilor!

În Orientul Europei supremația este a confederației româno-s'erbo-bulgare. Poporele latino-slave locuiesc pe teritoriul între Tisa, Nistru, Galiția și Dunăre. Pe acest teritor sunt 12 milioane de Români, printre cari abia 2—300.000 Germani, 300 mii Jidovi și 600.000 S'ecui. Acești din urmă sunt înrudiți cu Maghiarii, dér graviteză spre România, unde mulți conaționali de ai lor trăiesc bine. S'erbii cu Croații la olaltă fac 8 milioane, Bulgarii 5 milioane. Etă tabloul confederației de la sud care cu populația sa de 24 milioane pune capăt dominațiunii austro-ungare. Etă directiva viitorului!

Maghiarii, decât peste tot vor mai rămâne și nu vor fi desmoșteniți de Jidovi, ar avé cel mai mare interes a se alipi la confederațiunea această. O vor face însă? Grandomania lor îi duce la peire. Dovadă cele mai nouă evoluții. Anarchia și crisa politică ce domnesce de la alegeri încôse sunt simptome de decadentă incurabilă. Etă o țără constituțională, care de două luni nu e în stare să capete guvern. Maghiarii sunt în credința, că vor raporta învingere asupra lui Francisc Iosif pe contul poporelor latino-slave. În realitate însă își procură numai ură. Orbia și grandomania îi va distruge de sigur pe Maghiari.

+ Episcopul Strossmayer.

Nu de mult am raportat despre iubileul de 90 de ani al episcopului Strossmayer, ce s'a serbat la Diakovar și cu care ocaziune națiunea croată a făcut ovațiunii căldurose venerabilului patriarh al său, în care s'au sintetizat toate aspirațiunile naționale ale Croaților.

La etatea această înaintată însă, orî-ce indispoziție putésă devină gravă și o pneumonie peste care un om mai tînăr ar fi trecut ușor, a doborât la pământ pe falnicul ștejar, mândria unui popor.

Episcopul Strossmayer și-a închis ochii pentru vecie Sâmbătă în 8 Aprilie, la ôrele 3 p. m.

Etă câte-va date biografice:

Iosif Gheorghe Strossmayer s'a născut în Esseg la 4 Februarie 1815 din părinți s'erați. Studiile teologice și le-a făcut în seminarul central din Budapesta. La 1838 a fost numit capelan în Petruvaradin de unde după trei ani a fost trimis în institutul »Augustineum« din Viena, unde completându-și studiile cu succes strălucit, a fost promovat doctor în teologie. Intors în Croația a fost câteva timp profesor în Zagrab, de unde la 1847 a fost chemat la Viena și numit director la »Augustineum« și predicator la curtea imperială. La 1849 a fost numit episcop la Diakovar.

Jertfele ce le-a adus pe altarul culturai naționale croate în lungul timp al archipăstoriei sale sunt enorme. Universitatea din Zagrab, academia, numărôse școle au fost întemeiate de d'ensul. Scriitorii Croați au avut un adevărat părinte în episcopul Strossmayer. Casa și cassa episcopului erau tot-d'euana deschise pentru sprijinirea lor.

Atitudinea națională întransigentă a lui Strossmayer l'a adus adesea orî în colisiune cu tendințele de maghiarizare. Idealul lui a fost unirea tuturor Slavilor de sud.

La serbările de 900 de ani de la înscărinarea Rușilor a trimis la Kiowia o telegramă călduroasă de felicitare, pentru care la insistența ministrului președinte Tisza, Monarchul i-a dat un avertisment cu ocaziunea manevrelor de la 1888 ținute la Belovar. Monarchul, când episcopul Strossmayer s'a prezentat la audiență, cum e obiceiul cu asemenea ocaziuni, și-a esprimat mirarea, că un supus al său a putut să adreseze în Rusia o asemenea telegramă. Atunci episcopul a p'ășit înaintea monarchului și i-a țis cuvintele: »Majestät, mein Gevissen ist rein«.

Părerea lui Strossmayer în fața tendințelor de maghiarizare era: »Mai bine Ruși — de cât Maghiari«.

La conciliul ecumenic de la 1870 a combătut cu oratorie mare, alătura cu Dupanloup, Ketteler, Haynald etc. oportunitatea proclamării infalibilității; decretată însă această dogmă, el s'a supus.

Când cu încheierea dualismului, el s'a împotrivit mult, din care cauză a fost exilat pe câteva timp. În acest timp a petrecut la Paris, unde a făcut cunoscință cu cei mai distinși politicieni și savanți ai Franței.

Budapesta, 8 Aprilie n. c.

(Coresp. part a „Gaz. Trans.”)

Un mandat de deputat contestat. Intre mandatele de deputat contestate, e și mandatul protopopului Vasile Damian ales la Baia-de-Criș. Vineri d. a. a venit afacerea această înaintea comisiunii a IV judiciară a camerei și s'a pertractat asupra plângerei, ce au înaintat'o Dr. Ragalyi Ludovic și Dr. Illyes Gabor în contra amintitei alegeri. Comisiunea a fost compusă din 5 membri, între cari Coloman Thaly, președinte, Krasznay Ferencz, notar și Hayian Daniel raportor, Patyanszky Elek și Zsambokrety Emil. Ap'erător a fost d-l avocat Simion Damian.

Jalba amintitilor contrari ai protopopului din Brad e cu totul singulară și, pot dice, ne mai pomenită în felul ei. Ei nu pot obiectiona, că s'ar fi comis abuzuri s'eu violențe orî alte ilegalități la alegere, ci se plâng în contra spiritului ce ar fi domnit la alegere, și dic: fiind-că (după părerea lor) acest spirit a fost contrar maghiarismului și a degenerat chiar în fanaticism de rassă și confesional, toate aparițiunile de la această alegere ar fi dovedit, că totă lupta electorală n'a fost de cât o dejucare și ocolire a constituției și a legii maghiare. Aceste vor să le dovedescă prin hotăririle aduse în adunarea din Sibiu la 10 Ian. 1905, pe basa căroră s'a făcut propagandă prin cercuri pentru alegerea deputatului V. Damian. Printr'asta — dic cei cu jalba — alegătorii lui Damian și-au arogat un drept al lor deosebire, ba mai mult drept decât au Maghiarii, pe cari îi numiau străini. În discursurile electorale alegătorii români nu s'au folosit de limba maghiară și la întruniri n'au întrebuintat nici un stég maghiar. Preoții ar fi jurat pe alegători să voteze numai pentru protopop și i-ar fi amenințat în tot chipul, decât nu vor face-o. Se mai pretinde, că la alegere s'ar fi cântat »Deșteptă-te Române« și s'ar fi tras clopotele de la biserică ca la 48. Corteșii ar fi strigat: »Să trăiescă țera unгурescă sub o-pinca românescă«. Mai susțin și alte bazarconii de aceste, la cari se provocă, cerend pe basa ș-lui 71 al regulamentului camerei (unde se vorbește de art. de lege XXXIII din 1874 și de art. de lege XII din 1899), nimicirea alegerii.

După jalba această s'a cetit scrisôrea de ap'erare a deputatului Vasile Damian în care respinge am'ănunțit toate acușările, dovedind, că alegerea n'a fost nici într'o privință influințată în mod ilegal, ci a decurs în totă ordinea.

Dr. Ragalyi a ținut apoi vorbirea de acuzare, făcend să culmineze plângerea lui

în afirmarea, că Vasile Damian a candidat ca delegat al comitetului român de la Sibiu pe basa programului de acolo, care conține agitațiune în contra statului național maghiar.

Ap'erătorul, avocatul Sim. Damian arată, că orî-ce program, care nu tinde de-adreptul la răsturnarea ordinei și a căruia realizare se urmărește între marginile legilor și a constituției, e admisibil, și orî și cine potă candida ca deputat c'un astfel de program. În înțelesul acesta ar puté să fie ales cineva chiar și pe basa unui program republican, cum s'au ales pe baza celui socialist. În cât pentru programul național al Românilor, acesta e îndreptățit, fiind-că printr'insul Români nu urmăresc decât ca între marginile constituției să-și valideze individualitatea lor etnică. Cere să se respingă acușările și în cât va fi de lipsă întregirea cercetării, să se amâne pertractarea.

La întrebarea unuia din membrii comisiei, adv. Damian spune, că adunarea de la Sibiu n'a fost decât o simplă conferență electorală, care f'u permisă și ținută sub controlul autorităților. La întrebarea unui alt membru, decât scie ce s'a hotărât la Sibiu, ap'erătorul a răspuns, că conclusele conferenței din 10 Ianuarie 1905 dela Sibiu nu le cunoșce în detal și nu le-ar puté înșira, deorece n'a luat parte la acea conferență și numai din țiare a cetit despre ea; decât însă se va pretinde, se va sili a-și procura date pozitive și am'ănunțite despre acele concluse.

Comisiunea judiciară se consultă și decide am'ănarea pertractării până la 10 Maiu a. c. cerend dela ap'erător ca la pertractarea viitoare să prezenteze textul autentic al celui program politic, pe care l'a stabilit adunarea delegaților alegătorilor români la 10 Ian. 1905; — ér dela reclamanți pretinde să aducă și ei actele citate legitimate de autoritate și să prezente tot-odată și raportul oficial al autorităților, cari au asistat la conferența din Sibiu.

Pertractarea s'a început la ôrele 5 s'era și a durat până la 10 ôre din noapte. Cinc' ôre întregi s'a făcut mai numai politică.

R'esboiul ruso-japoneș.

Flota rusescă în apele chineze.

După scirile telegrafice mai nouă, o luptă navală e în ajun a-se da între flota lui Rosdestvensky și a lui Togo.

Flota amiralului Rosdestvensky a trecut la 8 Aprilie ôra 3 d. a. pe dinaintea portului engles Singapore spre sud-ost pe linia Malacca în apele chineze. Fortele flotei rusesci nu sunt cunoscute exact. După o depeșă, ea numără 31—47 vase. Intre marile vase de r'esboi se află 23 vapore de transport. Escadra amiralului Nebogatov, care a p'ărăsit țilele aceste Dsibuti, nu s'a alăturat încă la flota lui Rosdestvensky.

O altă scire spune, că s'au v'edut 12 crucișătoare japoneze în strîmtôrea Malacca. Scirea această nu pare însă verosimilă, căci în cazul ivirii unei părți a flotei japoneze în această strîmtôre, ar fi trebuit să urmeze inevitabil o ciocnire între ea și diviziunea rusescă, care trecuse prin această strîmtôre.

În apele chineze se prevede lupta cea mare navală, aici sunt concentrate vasele japoneze. În apele chineze se află numărôse insule, cari servesc vaselor ușore japoneze drept ascunđetóre, de unde pot surprinde cu succes flota rusescă. Oficiul maritim din Londra a dat ordin, ca flota englezescă din apele Chinei să p'ărăsescă stațiunea ei dela Hongkong pentru a urmări mișcările flotelor dușmane.

După o depeșă din Londra, flota lui Rosdestvensky înainteză, gata de luptă, în apele chineze. La Londra se așteptă cu mare încordare scirea, că cele două flote inimice s'au ciocnit. Sunt numai trei s'ep-t'ămâni de când Rosdestvensky a plecat cu cele 47 vase de r'esboi și cu numărôse vase de transport de la Madagascar și în

timpul acesta a făcut drumul de 2000 milurii.

Mișcările flotei lui Togo nu sunt cunoscute. Nici o scire n'a sosit în Europa despre această flotă. Se aude numai, că toate vasele japoneze aparținătoare acestei flote au fost reparate și că Togo a trimis mai multe crucișătoare și torpilore pentru a observa flota rusescă.

Lupta ce se va da între aceste două flote pentru dominațiunea pe mare, va fi una din luptele cele mai mari navale din câte cunoșce istoria.

In Manciuuria.

Generalul Linevici telegrafiază, că lupta dela Cinciatun a durat 12 ore. Focul tunurilor și puscilor rusești a pricinuit mari stricăciuni inamicului. Pe partea Rușilor a căzut prințul Musalski, căpitan, și 4 cazaci. Un căpitan și un locotenent au fost răniți. Infanteria rusescă a ocupat în aceeași zi satul Kuyuşin, după ce a isgonit pe inamic. Japoneseii s'au retras repede.

Continuarea războiului.

Din Petersburg se anunță, că se fac pregătiri colosale în vederea continuării războiului. Guvernul rusesc a comandat în zilele din urmă cincii sute milioane cartușe la fabrici din străinătate și reprezentantul fabricii Creuzot a plecat la Petersburg, ca să primescă comande pentru tunuri și munițiuni. Comandele se evaluează la suma de 70 milioane ruble. Din străinătate sosesc mereu în Rusia cantități enorme de șini pentru calea ferată. Prințul Kilkov, ministrul căilor ferate rusești, va pleca zilele acestea la Charbin.

Guvernul japonez a făcut în America o comandă de 500,000 paturii de puscii.

SCIRILE DILEI.

— 28 Martie v.

Parastas. Eri s'a oficiat în biserica Sfântului Nicolae din Scheiul Brașovului un parastas solemn pentru odihna sufletelor iubiților răposați, întru a căror amintire s'au făcut donațiuni pentru masa studenților români din Brașov. Pe lângă corpurile didactice și elevii școlilor centrale, a luat parte un public numeros. Parastatul a fost oficiat de către d-nii: protopop V. Voina, parochul Dr. V. Saftu și diaconul I. Prișcu, ér cântările de parastas au fost executate de către corul mixt al bisericii Sf. Nicolae.

Din diecesa de Lugoșiu. Ilustratarea Sa Domnul Episcop gr. cat. de Oradea-mare, fiind în 18 Martie a. c. la Lugoșiu în afaceri private, a binevoit a depune la mâna Venerabilului Capitul Cathedral de aici, încă 50 acții dela »Poporul« din emisiunea a doua a 100 corone, la o altă în valoare de 5000 corone, cu destinațiunea de a se adauge către fundațiunea sa făcută pe partea diecesei Lugoșului în anul 1903. Prin această sumă »fundațiunea iubilare a Episcopului Dr. Demetriu Radu« se urcă la capitalul de 31,000 corone, afară de fundațiunea, ce tot Ilustratarea Sa în ziua de 6 August 1903 cu ocaziunea strămutării sale dela Scaunul episcopesc de Lugoș la cel din Oradea-mare o a făcut separat în suma de 500 cor. pentru s. Mânăstire dela »Prislop« din Vicariatul Hațegului, cari ambe aceste fundațiuni vor avé să crească până la timpul său.

(„Unirea.”)

Dela Academia Română. Vineri după amiazi Academia română a ținut o ședință publică la care membrul Academiei d-l St. Hepites a făcut o comunicare cu privire la bombardarea norilor cu tunurile pentru a împrăscia norii de grindină, ér d-l prof. Tocilescu a vorbit despre »Limes scythicus« și opera de romanisare la Dunărea de jos.

O dramă la granița româno-ungară. Din Pitești se scrie, că Vineri dimineața trei țărani români din Ungaria, cari voiau să trecă granița României fără pașaport, au fost opriți la granița de către pichetul român dinspre Pitești. În decursul escortării lor la Pitești, cei trei români au fugit. Imediat soldatul pichetului a avisat telefonic toate pichetele române din apropiere și cei trei fugari au și fost arestați în Suici, unde au fost internați în arestul inspectoratului gendarmeriei. A doua zi au încercat din nou să fugă. Grănițerul român, care îi escorta se vedu silit a face us de armă și a puș-

cat asupra lor. Doi țărani au căzut morți la pământ; al treilea s'a ascuns și încă nu i-s'a dat de urmă.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat: »Economia« cassă de împrumut și economii în Cohalm 50 cor., d-l căpitan B. Popa Brașov, întru amintirea nepoței d-sale Elisabeta Nascu n. Popa 10 cor., »Olteana« cassă de econ. Viștea inferiără, ajutor 60 cor., »Albina« institut de credit în Sibiu ajutor pro 1904 400 cor. — Primescă generoșii donatori cele mai căldurose mulțămite. — *Diracțiunea școlilor medii gr. or. române din Brașov.*

Destituirea a doi preoți români macedoneni. O telegramă din Bitolia (Macedonia) anunță, că mitropolitul grec de acolo a cerut patriarhului învoirea de a destitui pe doi preoți români-macedoneni, Popa Eftymios dela Castoria și Popa Germanos din Bitolia, cari au celebrat slujbe religioase în limba română, în capela românescă a preotului Teodor. Sinodul patriarhal a însărcinat pe mitropolit să mai sfătuescă pe cei doi preoți d'a se întorce în sinul bisericii ortodoxe. Dacă vor refusa, vor fi destituiți de Sinod.

Procesul ucigașului marelui duce Sergiu e fixat pe ziua de 19 l. c. n. Ucigașul cu numele Ioan Kalajew, e în etate de 27 ani și a petrecut timp îndelungat în Varșovia, unde a fost înscris și la universitate. În anul 1902 a trecut în Galiția și s'a stabilit în orașul Lemberg, unde și-a câștigat traiul de toate zilele prin lecții, ce le dădea din limba rusescă. În 1903 éráși s'a reintors în Rusia și a îmbrățișat cariera djaristică.

Desmințire. Din Petersburg se telegrafiază, că »Brsevija Vjedomosti« desmințe scirea despre retragerea lui Pobiedonossev din postul de procurator suprem al sinodului rusesc.

Rezolvarea afacerii contesei Mentignoso. Din Dresda se telegrafiază, că afacerea soției divorțate a regelui Saxoniei s'a rezolvat definitiv. Contesa va estrada curții saxone în luna viitoare pe principesa Monica ér în schimb curtea saxonă va urca apanagiul anual al contesei dela 30,000 mărci la 60,000.

Deraierea unui tren militar. Djarul »Nowoje Vremia« află din Chailar, că un tren militar, venind din Charbin, a deraiat. Mecanicul trenului, ajutorul său și fochistul adormiseră adenc în urma esecului de ostentelă, astfel că trenul lor s'a isbit contra unui tren militar. 8 soldați au fost uciși; 26 răniți.

Complotul din Franța.

Deputatul radical Rabier, a primit, la 23 Februarie st. n., o scrisore de la căpitanul Metivier, din reg. 7 colonial în garnisonă la Rochefort, prin care Metivier îi destăinuia, că i-se propusese să ia parte la un complot pentru răsturnarea republicei. Altor ofițeri li-s'a făcut aceeași propunere. Șeful conjurației era un general, fost inspector al armatei (Negrier), ér inspiratorul complotului era Victor Napoleon (?)

După câte-va zile Rabier a vorbit despre acesta cu Rouvier, care, în acest interval, primise și el denunțări de la ofițeri ai garnisonei din Rochefort.

Djarul »Action« publică circulările comitetului bonapartist, cari dovedesc, că esista o propagandă revoluționară în armată. Unul din documente conține liste, numai cu inițiale, de batalioanele cari trebuiau să atace Eliseul, Senatul, poșta și telegraful. Un grup de revoluționari trebuia să pătrundă în camera de culcare a lui Loubet și să taie telefonul.

Loubet trebuia să fie închis și să se proclame un guvern provisoriu din generalii.

»Petit Journal« spune, că s'au descoperit într-o casă la Levallois și s'au sechestrat 1200 de puscii Gras, proprietatea ex-căpitanului Tamburini.

»Figaro« spune, că sunt amestecați în complotul contra republicei 18 ofițeri.

Afacerea Tamburini devine serioasă. Rouvier a declarat cător-va deputați, că se svonesce, că generalul Negrier și deputatul Guyot de Willeneuve ar fi compromiși.

Afară de generalul Negrier și poetul Francois Coppée și un fost ministru, ar fi

compromiși în afacerea Tamburini, care ar fi un complot Napoleonian în favoarea pretendentului Victor Napoleon.

Căpitanul Metivier din al 7-lea regiment colonial și alți ofițeri declară, că și ei au primit oferte.

Numeroși generali și deputați naționaliști ar fi grav compromiși în afacerea Tamburini.

Judecătorul de instrucție Chenebenoit va interoga pe 4 ofițeri, între cari și căpitanul Metivier. Se dice, că mulți ofițeri din garnisonele de pe lângă Paris cunosceau planul lui Tamburini. Poliția a făcut perchișiție în localul noului djar bonapartist »Les Annales«, care publică articole violente. Nu se cunoșce rezultatul acestei perchișiții.

Numitul djar, ai cărui fundatori sunt necunoscuți, oferea ca premii abonaților, puscii vechi sistem Grass cu prețuri foarte mici. Un mare număr din aceste puscii au fost de curând transportate de la Nantere la Levallois.

În cercurile politice nu se crede, că generalul Negrier este amestecat în această afacere.

Comitetul numit »Apel la popor« protesteză contra aserțiunei unor djar, că el stă în relațiuni cu conjurația Tamburini. Comitetul blamază politica de aventuri care compromite partidul și neliniștesce țera. Comitetul cere să se facă deplină lumină în această afacere.

O catastrofă teribilă în Madrid.

(Surparea unui rezervor de apă. — 400 morți și răniți.)

Din Madrid se telegrafiază, că noul rezervor de apă în construcție s'a surpat Sâmbătă dimineața. Se crede, că ar fi 400 victime; jandarmii au dat primul ajutor, apoi au sosit ministrul de război, guvernatorul, prințul Asturielor, un colonel reprezentând pe rege și alte personaje oficiale.

S'au găsit până la orele 11 a. m. 50 cadavre. Elevii școlii de mine dau ajutor pentru salvarea victimelor. Numeroși lucrători se duc pe locul catastrofei, toate lucrările au fost suspendate, în oraș domnesce o mare emoțiune.

Regele a sosit după amiazi la teatrul catastrofei și a supravegheat personal ajutoarele. Răniții povestesc, că surparea s'a produs așa de repede, în cât ei n'au putut să-și dea séma de nimic. Lucrătorii se așteptau la catastrofă, în urma surpării a trei galerii. Inginerii și antreprenorii sunt viu blamați. Ministrul agriculturii a ordonat o anchetă. Consiliul de miniștri s'a întrunit după amiazi.

La ora 1 d. a. 80 cadavre au fost scose de sub dărîmături. Tote pörtă răni adenc. O mare emoțiune domnesce printre lucrători. Femeile străbat stradele cu drapele negre îndemnând pe negustori să închidă prăvăliile în semn de doliu. Toți miniștri s'au dus pe locul sinistrului unde regele a stat mult timp încunjurat de femei, cari plângeau în suspine. Regele s'a retras foarte mișcat.

Academia Română.

— Sesiunea generală din 1905. —

(Urmare.)

V. Biblioteca. Biblioteca noastră, atât prin bogăția materialelor, cât și prin organizarea ei, a ajuns la o însemnătate mare și este de folos netăgăduit, mai ales pentru cercetătorii limbei și istoriei noastre românesce. Bunăvoința guvernului pentru colecțiunile noastre s'a arătat și în anul trecut, asigurându-se și mai mult și mai bine ca până aci prosperarea lor prin votarea legii din 19 Martie 1904, prin care atelierele de arte grafice sunt obligate a trimite lucrările lor în două exemplare Bibliotecii Academiei și Bibliotecii centrale din Iași și în câte un exemplar fundațiunii universitare »Carol I«.

Numărul cetitorilor în sala cărților tipărite a fost în 1904 de 7558, cari au consultat 28.103 volume, cerute prin 8174 buletine. Osebit de acesta s'au mai împrumutat acasă 749 volume la 52 persoane. Sala manuscriselor și documentelor a fost vizitată de 1274 cetitori, din cari 852 au

consultat 3510 volume manuscrise, 297 au studiat 9692 documente, ér 125 au cercetat 658 cărți vechi românesce dintre 1508 — 1830.

Cele mai însemnate daruri făcute în cursul anului pentru colecțiunile noastre sunt următoarele:

Ministerul instrucțiunii publice a trimes 8 volume manuscrise din Dicționarul româno-german de Dr. G. A. Polizu.

Administrațiunea Cassei Bisericii a dat un rodnic ajutor silințelor Academiei de a strînge pentru studii rămășițele nepierdute ale activității cărțurilor români din trecut, dărînd 178 cărți vechi (în 307 volume) și 73 volume manuscrise slavone, grecesce și românesce din sec. XVI — XIX.

Ministerul afacerilor streine a cumpărat și dărîuit Academiei o prețioasă colecțiune de cărți, documente, medalii și stampe, rămase dela răposatul general E. Pencovici, unul din cei mai zeloși adunatori de cărți și documente vechi românesce, din cari făcuse Academiei un bogat dar pe când era în viață. Colecțiunea de manuscrise, documente, scrisori de valoare istorică s'a mai îmbogățit și prin alte daruri.

VI. Fonduri, donațiuni și legate. Din rapoartele speciale ale comisiunii financiare și ale comisiunilor speciale ale fundațiilor Adamachi, Oteteleșanu, Agarici și Tache Anatassiu, se cunoșce gestiunea financiară pe anul budgetar 1 Iunie 1903 — 31 Maiu 1904, situațiunea acestor fonduri, precum și măsurile ce sunt de luat pentru anul viitor.

1. *Fundațiunea Vasile Adamachi* a avut înscrisă în budgetul anului trecut suma de lei 76.600 pentru burse și cheltueli de studii. Bursele au fost în număr de 33. (Va urma.)

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 10 Aprilie. Diferențele între punctul de vedere al disidentilor și între acela al partidelor coalizate în ce privesc adresa — s'au aplanat.

Lahore, 10 Aprilie. Toți locuitorii din orașul Kaugra (5000), afară de 500, au perit cu ocaziunea cutremurului.

Petersburg, 10 Aprilie. După sciri de pe câmpul de război, armatele rusești s'au restaurat pe deplin. La fr. nt se reintore dîlnic numeroși răniți cari s'au însănetoșat.

Diverse.

Fermecătorea și dracul. — O țărancuță, anume Anica Dumitru, a sosit Joi dimineața în Bucuresci, fiind-că aușise, că în str. Cuza-Vodă la Nr. 176, locuesce o celebră vrăjitoare, care face farmece de dragoste, de urît, de sérăcie, de bogăție etc. Cam pe la orele 7 de dimineață, țărancuța acesta bătă la ușa vrăjitoarei. O țigană anume Tinca Veduva îi apără înainte. Din vorbă în vorbă țigana Tinca, care se dedea drept o mare fermecătorea, află dela țărancă, că a venit la dânsa ca să-i facă farmece de dragoste cu un flăcău din satul ei.

Țigana primi, cu condițiune, ca țărancă să între în casă și când o auđi lovituri pe coperișul casei, să iasă imediat afară și în același timp să nu uite, ca să arunce de pe dânsa tot ce purta mai scump. Asta — dicea țigana — din cauză, că atunci când vei auđi lovituri pe coperiș, să scii, că e... dracul! și el nu plăcă până nu-i lași ceva!

Bine — țise naiva țărancă — și intră în casă! Țigana începă să facă farmece; ér amantul țigancei, care era obișnuit cu asemenea farse, se urcă pe coperiș și bătă tare cu picioarele. Țărancă eși atunci speriată afară, asvirlind o salbă de galbină în valoare de 250 lei, în curtea vrăjitoarei.

Un sergent de stradă, care remarcase spărietura țărancei, luă lucrurile din scurt și dete curând de urma pungășiei. Atât țigana, cât și dracul de pe casă, adecă amantul vrăjitoarei, fură duși la circumscipțiunea 25, unde fură arestați și nevoiți a înapoia țărancei naive salba de galbeni.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga și lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

Cărți de rugăciuni și predici.

Cuvântări bisericesti scrise de Ioan Papiu Tom. III Prețul 3 cor., plus 20 b. porto.

Cuvântări bisericesti de Ioan Papiu: tomul III cuprinde cuvântări bisericesti acomodate pentru ori-ce timp; și pentru toate sărbătorile de peste an. Pe lângă predici, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Fiă-care com separat costă 3 cor. (plus 10 b. porto).

Predici pentru Duminicile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de V. Christe. Conține predici dela Duminica XI după Rosalii până la Duminica Vameșului. Prețul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Cuvântări bisericesti pre sărbătorile de preste an scrise de Ioan Papiu. Preț. 3 cor. (pl. 30 b. porto.)

„Cartea Durerii“ de Emil Bougand, tradusă din originalul francez de Iacob Nicolescu, editura lui Dr. E. Dianu. Timișoara 1895. O cărticică de mângăiere sufletescă, care costă legată 3 cor. (plus 10 b. porto).

„Cuvântări bisericesti de Massillon“ traduse din originalul francez de Ioan Geț protopop gr.-cat. român al diecezei de Oradea-mare. — Deja la 1898 a apărut în Oradea-mare cartea cu titlul de mai sus care cuprinde 17 predici de ale vestitului orator eclesiestic francez. Predicile sunt împărțite de traducător după anul bisericesc *resăriten*, și fie care este pusă la acea Duminică sau sărbătoare, cu a cărei evanghelie se potrivește predica. Un volum elegant de preste 400 pagini în 8° cu portretul lui Massillon. — Traducerea se distinge printr-un limbaj uimic. — Prețul 5 corone (6 Lei 50) plus 30 bani porto.

Cuvântări funebrele și iertăciuni din autori renumiți, prelucrate de Titu Budu. Tom. II. preț. 2 cor. (plus 20 b. porto.)

Cărți pentru comercianți și funcționari de bancă:

Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă, de I. C. Panțu. O carte bună pentru a învăța cu ușurință contabilitatea. Pagini I-VIII + 213. Prețul 2 cor. (+ 20 b. porto).

Al doilea capitol din contabilitatea dublă, de I. C. Panțu. Această broșură conține: *afacerile de credit cambial și afacerile de bancă*. Prețul broș. 2 corone (+ 10 bani porto).

Curs complet de corespondență comercială cu explicarea termenilor comerciali de I. C. Panțu. Ediția a doua prelucrată și augmentată I-XI+322 pagini. Această carte e scrisă pentru comercianții noștri, pentru funcționarii de bănci și pentru conducătorii băncilor. Conține explicări asupra comerțului de mărfuri și de bancă, asupra polițelor, mijloacilor de plăți și conturile curente. La sfârșit are un vocabular cu peste 500 de termeni comerciali, explicați la înțelesul tuturor. Carte folositore pentru toți, cari au afaceri comerciale și daraveri cu băncile. *Se poate procura* ou prețul de cor. 3 50 b. dela tipografia A. Mureșianu din Brașov.

Scrieri economice.

„Cartea Plugarilor“ seu povestire economice despre grădinarit, economia câmpului, crescerea vitelor etc. scrisă de Ioan Georgescu. 90 pag. Form. 8° costă 50 b. (+ 6 b. porto).

Insoțirile de credit împreunate cu insoțiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptari etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de insoțiri, de F. W. Raffeissen. *Edițiunea a V-a*. Trad. de Dr. A. Brote. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiului. Conține 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto 20 bani).

Grădina de legume, de Ioan F. Negruțiu, profesor în Blăși. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui orof. Negruțiu, e de cel mai mare folos practic. Costă 50 b. (plus 5 b. porto).

„Cultura și îngrijirea grăului“, de I. F. Negruțiu. Prețul 14 b. (plus porto 5 b.)

Economia pentru școlile populare compusă de Teodor Roșu învățător la școala principala omână din Lăpușul-Unguresc. Ediția a doua. Prețul 60 b. (pl. 5 b. porto.)

Imbunătățirea stării sâtenului, de Gr. G. Pencescu. Prețul 50 bani (pl. porto 5 b.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 6 Aprilie n. 1905.

Renta ung. de aur 4%	118.65
Renta de corone ung. 4%	98.10
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	98.95
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	98.20
Bonuri rurale croate-slavone..	94.50
Impr. ung. oa premii	224 —
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	—
Renta de hârtie austr.	100.40
Renta de argint austr.	100.45
Renta de aur austr.	120.00
Renta de corone austr. 4%	100.50
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	98.85
Losuri din 1860.	160. —
Acții de-ale Băncii austro-ungară.	16.35
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	770. —
Acții de-ale Băncii austr. de credit	669.75
Napoleonori	19.07
Mărci imperiale germane.	117.10
London vista.	239.83
Paris vista.	95.47 1/2
Note italiene	95.50

Cursul pieței Brașov.

Din 7 Aprilie n. 1905.

Banote rom. Cump.	18.78	Vënd.	18.80
Argint român.	18.60	„	18.63
Napoleonori.	19.06	„	19.10
Galbeni.	11.20	„	11.30
Ruble Rusesco	2.53	„	2.54
Mărci germane	117.20	„	117.50
Lire turesco	21.50	„	21.50
Scris. fonc. Albina 5%	101. —	„	102. —

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 7 April 1905.

Măsura seu greutatea	Calitatea.	Valoia în	
		Kor.	ni.
1 H. L.	Grăul cel mai frumos.	16	30
„	Grău mijlociu	16	20
„	Grău mai slab	16	—
„	Grău amestecat	12	—
„	Săcară frumôsă.	10	80
„	Săcară mijlociă.	10	60
„	Orz frumos	9	—
„	Orz mijlociu.	8	90
„	Ovës frumos.	7	—
„	Ovës mijlociu	6	80
„	Cucuruz	11	50
„	Mălaiu (mei)	10	40
„	Mazăre.	17	40
„	Lințe	28	—
„	Fasole	23	50
„	Sămēntă de in.	26	—
„	Sămēntă de cânepă	15	—
„	Cartofi.	2	20
„	Măzărliche.	—	—
1 kilă	Carne de vită	1	04
„	Carne de porc	1	20
„	Carne de oaie	—	72
100 kil.	Său de vită prospēt.	42	—
„	Său de vită topit.	60	—

Ne mai pomenit de ieftin!!

500 Obiecte numai cu fl. 1.85.

1 Ciasornic elegant, care merge 35 ore cu lanț aurit; 1 ac de cravată cu briliant Simili; 1 inel cu petri imit. pentru bărbați și dame; 1 garnitură frumôsă constând din manjete, gulere și nasturi 3% aur-double; 6 basmale de in; 1 Călimăr de nickel cu mecanism engl.; 1 oglindă cu etui pentru dame; 1 Săpun parfumat, 1 Notiz fin legat, 20 obiecte importante de corespondență, 12 condee englese pentru cancelarie și 300 obiecte folositoare în casă. Tote la oaltă cu ciasornicul, care singur face bani, costă 1 fl. 85 cr. — Se pot procura cu rambursă seu trimiterea sumei înainte, dela Magazinul de mărfuri

C. GRÜNER Krakau, nr. 84/48.

Cine cumpără 2 Pachete, dau gratis 1 briceag frumos cu 2 tășuri. (3-3)

Ce nu convine se rentore banii.

Unde se mănâncă bine și se béu VINURI curate

de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell“ prospētă dela cep în fie-care di? ? La ~ ~ ~

Restaurantul Schwarzburg în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.

Listă de bucate românescă.

De o cercetare numerosă se rógă

C. R. GLIGORE CRISTEA,

50-50

conducătorul restaurantului.

Fiorini 22.80

costă următorul truso pentru bărbați,

după fasonul

și **Moda**

cea din urmă:

în magazinul SCHUL

- 1 pardesiu englezesc,
- 1 costum fin complet,
- 1 pantalon separat de camgarn,
- 1 Gilet modern eleg.
- 4 Tóte aceste 4 piese

costă numai **fiorini 22.80.**

HEINRICH SCHUL BRAȘOV Têrgul Inului 28.

Cel mai mare magazin de haine gata pentru bărbați și confecțiune de Dame.

Filiale: BRAȘOV, Str. Porții nr. 1 și în Têrgul-Mureșului.

La comanda făcută prin postă, în loc de măsură ajunge lațimea peptului.

Ne convenind lucruri deja cumpărate, banii se inapoiază.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚA,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru tóte speciile de serviciuri.

BILANȚURI.
Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.
Couverts, in toță mărimca.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE și DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

A V I S.

Prenumeratiile la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face și renoi ori și când la 1-ma și 15 a fie-cărei luni.

Domnii abonenți se binevoiască a arăta in deosebă, când voiesc cu espedarea se li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou se binevoiască a scrie adresa lămurit și se arete și posta ultimă. **Administraț. „Gaz. Transilvaniei“**